

АУДИТОРСЬКИЙ КОНСАЛТИНГ ЯК ПРОВІДНА СКЛАДОВА АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасна аудиторська діяльність у світі і в Україні зокрема набуває все більш важливого значення і не тільки за рахунок аудиту. Спектр послуг, які пропонують аудиторські компанії вже набагато ширше ніж підтвердження показників фінансової звітності для користувачів. Безумовно, аудит займає провідну роль в діяльності аудиторів але професійні навички та життєві будні сприяють розширенню аудиторських та супутніх послуг на ринку аудиту.

Аудиторський консалтинг вже став візитівкою багатьох провідних аудиторських фірм. Аудиторський консалтинг компанії – це сучасне поняття, що передбачає надання професійних консультацій щодо різних сфер діяльності підприємства-клієнта. Високий рівень професіоналізму аудиторів, надійна якість їх роботи, широке коло послуг в різноманітних напрямках господарської діяльності та бізнесу, надають впевненість щодо якості аудиторського консалтингу. І це виправдано, оскільки аудитори працюють в різноманітних сферах бізнесу, з різними правовими структурами, мають величезну інформаційно-правову базу, неабиякий досвід і спроможні задовольнити запити клієнтів.

Аудиторський консалтинг на нашу думку, потрібно виділяти як окремий вид діяльності аудиторської фірми, який має різноманітні напрями. Метою публікації є сформулювати найбільш актуальні напрями аудиторського консалтингу, що мають попит в бізнесі.

Різні фактори та завдання визначають різноманітність видів консалтингових послуг. Відповідно до класифікації Європейського довідника консультантів, існує 84 види консалтингових послуг, які поділяються на вісім основних груп: загальне управління, адміністрування, фінансове управління, управління людськими ресурсами, маркетинг, виробництво, інформаційні технології та спеціалізовані послуги. Остання група включає такі послуги, як консультації з питань навчання, консультації з питань електроенергетики, інженерні консультації, консультації з питань навколишнього середовища, інформаційні консультації, юридичні консультації, консультації з питань управління матеріалами та логістики, консультації в державному секторі та консультації з питань

телекомунікації [1].

Якщо проаналізувати фронт-сторінки провідних аудиторських фірм в Інтернеті, то можна зазначити наступні типові пропозиції аудиторського консалтингу: податкове консультування, підбір персоналу, розробка систем фінансового менеджменту, проектні та інвестиційні послуги, оцінка активів, інжиніринг та реінжиніринг, кредитне фінансування, антикризове управління, управління структурою капіталу, розробка маркетингових стратегій тощо. Частково розкриємо зміст зазначених напрямків аудиторського консалтингу.

Податкове консультування – передбачає аналіз альтернативного оподаткування, оптимізації податкового навантаження, податковий супровід, декларування податкових зобов'язань підприємства, ведення податкового обліку, податкове представництво тощо.

Підбір персоналу – фактично це аудит кадрів на підприємстві, що може включати рекрутинг, формування кадрової політики, перевірка дотримання норм трудового законодавства, формування штатного розпису і посадових інструкцій, нормування праці та інше.

Розробка систем фінансового менеджменту передбачає аналіз або формування структури управління на підприємстві, оцінка ефективності організації управління, побудову альтернативних моделей управління, забезпечення ефективності системи контролю, оптимізація часу для прийняття ефективних рішень в управлінні тощо.

Проектні та інвестиційні послуги передбачають дослідження об'єктів інвестування, аналіз ризиків, інвестиційне проектування нового бізнесу, розробка і запровадження юридичних схем фінансування, безпеки бізнесу, залучення капіталу для розвитку або поточної діяльності компанії або реалізації проекту, аналіз ефективності альтернативних напрямків інвестицій і так далі.

Оцінка активів – перевірка стану активів, їх фактичної справедливої вартості, аутсорсинг, експертна оцінка, аналіз ефективності використання та розміщення, пошук втрачених економічних вигод від використання чи невикористання активів тощо.

Інжиніринг та реінжиніринг передбачає раціоналізацію старих бізнес-процесів, коучинг, фундаментальне переосмислення і радикальне переорієнтування всього існуючого способу діяльності підприємства, формування нових принципів і методів в управлінні тощо.

Кредитне фінансування передбачає аналіз фінансових потоків підприємства, їх перерозподіл, оцінює можливість та розмір залучення додаткового капіталу, аналізує формат такого залучення, його

спрямування та ін.

Антикризове управління передбачає формування певної структурної моделі антикризового управління на основі оцінки фактичного стану ресурсів та джерел підприємства, розробка постугової схеми виходу з кризового стану тощо.

Управління структурою капіталу передбачає розрахунок імітаційних моделей на базі показників фінансового левериджу, середньозваженої вартості капіталу, ступеня ризику структури капіталу, розробка і пропозиція схем із залучення фінансових інструментів та інших шляхів ефективного використання власного капіталу підприємства.

Розробка маркетингових стратегій – створення і практична реалізація генеральної програми дій підприємства, з метою ефективного розміщення ресурсів для досягнення цільового ринку, покрокова інструкція для розвитку бізнесу, постановка нових цілей та завдань і детальна методика їх досягнення тощо.

Таким чином, питання опанування аудиторської діяльності передбачає професійну підготовку набагато ширше ніж просто аудит. Як правило питання аудиторського консалтингу завжди цікавили замовників аудиту, адміністрацію підприємства і менеджмент. Фактично аудиторський консалтинг передбачає не тільки якісну перевірку процесів, що не входять в поле обліку і фінансової звітності, а також перелік певних рекомендацій які можуть бути прийняті управлінням підприємства. Аудиторський консалтинг передбачає перевірку, аналіз і оцінку на перспективу. Для систематизації широкого асортименту аудиторських та супутніх послуг сформувалась наступна класифікація сучасного аудиторського консалтингу. Аудиторський консалтинг в:

- сфері загального управління і адмініструванні;
- сфері податкового супроводу;
- екології і охорони навколишнього середовища;
- фінансовому управлінні;
- управлінні кадрами;
- маркетингу, включаючи зв'язки з кінцевим споживачем;
- виробництві, включаючи інжиніринг;
- інформаційних технологіях;
- спеціалізованих послугах з навчання, науково-технічних

розробках тощо [2].

Даний класифікаційний підхід не є постійним, він розширюється, у відповідь до зростання потреб бізнесу але він сприяє упорядкуванню діяльності в області консалтингу та може

застосовуватися аудиторськими фірмами для розробки внутрішніх стандартів. Безумовно аудиторський консалтинг значно збільшує можливості суб'єктів аудиторської діяльності і дає можливість реалізувати аудиторам свій досвід і професійні навички в своїй роботі.

Інформаційні джерела

1. Консалтинг. 2023. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Консалтинг>. (дата звернення: 5.11.2023)

2. Класифікація аудиторських і консалтингових послуг. 2023. URL: <http://ebib.pp.ua/klasifikatsiya-auditorskih-i-konsaltingovih-poslug-ekonomika-platnih-poslug.html> (дата звернення: 5.11.2023)

УДК 656.073.53

Є.М. Лебідь, канд. техн. наук, доц. (*HTU, Київ*)

Н.О. Лужанська, канд.техн. наук, доц. (*HTU, Київ*)

І.Г. Лебідь, канд. техн. наук, проф. (*HTU, Київ*)

ВПЛИВ ПІДПРИЄМСТВ, ЩО НАДАЮТЬ ПОСЛУГИ З ЛОГІСТИЧНОГО КОНСАЛТИНГУ, НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДОСТАВКИ ВАНТАЖІВ У МІЖНАРОДНОМУ СПОЛУЧЕННІ

Об'єктом дослідження є процес виконання зовнішньоторговельної операції власними силами виробничих та торговельних підприємств або з залученням підприємств, що надають послуги з логістичного консалтингу. При виконанні досліджень враховуються розміри підприємства (великі, середні, малі, мікро) та можливість організації доставки товару за чотирма найбільш поширеними на ринку України ланцюгами постачання. Посередницькі підприємства, що входять до структури ланцюга постачання обираються у відповідності до індивідуальних умов замовника щодо вартості, тривалості, якості та надійності обслуговування.

Посередницькими організаціями, які залучаються до ланцюга постачання, є експедиторські, транспортні та митно-брокерські підприємства, вантажні митні комплекси, пункти пропуску, а також митні агенції та логістичні центри, які залучаються до обслуговування зовнішньоторговельних операцій на території країни-призначення.

Ланцюги постачання формуються за чотирма типами з урахуванням функціонального забезпечення всіх необхідних складових з забезпечення зовнішньоторговельної операції:

І тип: Експортер товару – Експедиторське підприємство –